

**ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“**

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кр.,  
на пів року 8 кр., на четверть року  
4 кр., на місяць 1 кр. 50 сот.  
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів  
року 4 карб.  
в інших державах: на цілий рік 32 фр.,  
на пів року 16 фр.

**Передплата на „Буковину“ разом із**  
**тижневником „Руска Рада“**

на цілий рік 18 кр. (вгл. 9 рублів або 34 фр.)  
на пів року 9 кр., вгл. 4,50 р., або 17 фр.

Поодиноке число 10 сотиків.

# БУКОВИНА

Виходить щодоєї середи, пятниці і неділі.

**Вислід східногалицьких виборів.**

Проти всього галицького виборчого розбою, проти насильств „Rad-i Narodow-oi“, проти кацапської кирині йде до бою галицьке наше селянство і з кождою битвою вертає з побідою і славою, якою верховоди галицькі не годні зрозуміти. Вікова народна кривда жene люд до бою а з глибини народу виростає сила, яку годі вже спинити або вгинути! Не якась специальна сприяюча обставина „з гори“, — але найздоровіша і найпевнішіша сила „з долу“ стає півдиною народного відродження руського в Галичині. Як безмежне, хвилююче море, розколисались філії народні в Галичині і силою житейского розгону розбивають они нині все, що ждало на довічне, нове закріпощене Русі. Силою ідеї і організацією мужиків мільйонової громади росте наша руска справа! Всеядна шляхотка Польща заговорила вперше з своїх великих і болючих стражах, — а ми все гордо і певно йдемо наперед! Досі вибрано вже десяткою руских послів в Галичині. Можна надіятись, що не пропаде нам один мандат. Вибір послів жidівських (др. Малер і др. Габель) се теж наша побіда а рівночасно гірке упокорене Польщі. — Вислід виборів з дня 24. с. м. представляється в подробицях ось як:

Округ ч. 54. (Старий Самбір, Турка, Дрогобич, Лука). — Голосувало 32.911. — З того дістало голосів: наш кандидат о. Іван Яворський 5.308, укр. соц.-дем. Семен Вітика 14.010, москової др. Крушинський 5.368, канд. „Rad-i Narod.“ Ян Заразанський 7.770. — Буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая між Вітиком, Заразанським і Крушинським. Вибір Вітика і Крушинського запевнений.

Округ ч. 57. (Стрій, Сколе, Жидачів, Бібрка, Ходорів). Голосувало 46.019. З того дістало голосів: наш кандидат др. Евген Олесьницький 22.888, москової др. Василь Давидак 15.289, кандидат „Rad-i Narod.“ граф Фридрих Скарбек 7.824. Ніхто не вибраний; між тими трьома буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 58. (Борщів, Заліщики, Городенка, Снятин). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Володимир Охримович 36.539, кандидат „Rad-i Narod.“ староста Кароль Мільнер 492. Вибраний посолом наш кандидат др. Володимир Охримович.

Округ ч. 59. (Станиславів, Галич, Товмач, Тисманіца, Богородчани, Золотий Потік). Голосувало

43.254. З того дістало голосів: наш кандидат др. Евген Левицький 13.183, укр. радикал др. Лев Бачинський 20.710, москової др. Лев Алексіевич 3.132, кандидат „Rad-i Narod.“ дідич Адольф Ценський 6.222. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая між др. Е. Левицким, др. Л. Бачинським і Ценським.

Округ ч. 60. (Бучач-Підгайці і т. д.). Голосувало 24.319. Сіоніст др. Габель дістав 14.537 голосів і вибрав послом; канд. Rad-i Narod. кс. Громницький 9.213 голосів.

Округ ч. 61. (Перемишль-Мостишка і т. д.). Голосувало 37.698. З того дістало голосів: наш кандидат директор Григорій Цеглинський 18.541, москової ради Юліан Несторович 3.694, канд. „Rad-i Narod.“ маршалок Чайковський 12.966. Ніхто не вибраний. Між тими трема буде тісніший вибір двох послів дnia 30. мая.

Округ ч. 62. (Рава руска Жовква і т. д.). Голосувало 46.510. З того дістало голосів: наш кандидат др. Станіслав Дністрянський 17.679, москової др. Михайло Король 19.501, канд. „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний. Між тими трема буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 64. (Повіт Львів, Городок). Голосувало 24.385. З того дістало голосів: наш кандидат, о. Йосиф Фолис 12.225, москової ради Павликів 913, канд. „Rad-i Narod.“ Експ. Давид Абрагамович 7.166, ред. Ернест Брайтер 3.898. Вибрані посли: наш кандидат о. Йосиф Фолис і Поляк Давид Абрагамович.

Округ ч. 65. (Сокаль-Бродя-Зборів і т. д.). Голосувало 48.414, з того дістало голосів: наш кандидат др. Евген Петрушкевич 17.293, москової др. Марков 21.840, кандидат „Rad-i Narod.“ дідич Владислав Гневаш 9.327. Ніхто не вибраний. Між тими трема кандидатами буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 66. (Бережани-Рогатин-Болехів і т. д.). Голосувало 35.663. З того дістало голосів: наш кандидат др. Кость Левицький 15.900, самостійний кандидат Тимотей Старух (Русин) 9.134, москової др. В. Дудкевич 9.061, кандидат „Rad-i Narod.“ суддя М. Бобровський 1.455. Ніхто не вибраний. Між трема першими буде тісніший вибір дnia 31. мая.

Округ ч. 67. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 68. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 69. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 70. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 71. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 72. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 73. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 74. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 75. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 76. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 77. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 78. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 79. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 80. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 81. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

Округ ч. 82. (Івано-Франківськ). Голосувало 37.031. З того дістало голосів: наш кандидат др. Іван Гаврилович 18.541, москової др. Михайло Король 19.501, кандидат „Rad-i Narod.“ Ян Дучинський 8.285. Ніхто не вибраний; буде тісніший вибір двох послів дnia 31. мая.

**Редакція, адміністр. і експедиція****„Буковини“**

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймається по 20 сот. від

стрічки „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.

При частіших замовленнях відповідні работи.

Рекламації неопечатані вільно від пошти.

Рукописи звертається редакція лише за попереднім застереженням і вклученням належності поштової.

В справах редакційних можна усно по-

розумівати ся що дні від 9—10 рано і 2—3

по пох. ірієм неділь. і свят.

**Ще раз: Поляки — гнобителіми.\***

(Відповідь Бернштейне Бернзона Шадеревскому.)

Перед богатыма роками, читав я в Тиролю австрійську часопись, в якій було змаловано, як то в Галичині знащають ся над рускими мужиками. Щось нужденіше годі найти в цілій Европі. Се мене обурило до крайності — і я негодував також на австрійське правительство, яке могло допустити до того.

Від того часу слідив я за всіми подіями. Попереднього літа читав я про подорож, яку відбув одн український професор через Галичину, щоб пізнати обставини своїх іменінників. Його описи зробили на мене таке величезне враження, що я почав збирати матеріали і оживляти в моїй пам'яті наново історію Польщі.

Під час того літнього днівної вибраної виборчої кампанії відбувалася в Україні демонстрація за світські права. Польські студенти наслідком молодечкою демонстрації за світські права вибраної виборчої кампанії відбувалися в Галичині, щоб пізнати обставини своїх іменінників. Його описи зробили на мене таке величезне враження, що я почав збирати матеріали і оживляти в моїй пам'яті наново історію Польщі. Під час того літнього днівної вибраної виборчої кампанії від

чи відповіди були загально читані. Тому уважаю відповідним навести кілька особливо характеристичних точок і почавши від них кинути сьвітло на цілість.

Шкільне питання. Мої дотичні докази опирають ся на датах з року 1903. Богато жнакше воно повно й сего дня не виглядає. В тому році представилось положення так: Поляки мали 2228 вародних шкіл, Русини 2212. А що богато з них шкіл стоять лише на папері (відносини, про які ми тут на півночі не знаємо), було в дійсності р. 1903. більше 2141 руских шкіл. Тому що Галичина залинила більше Русинами як Поляками, є вже се несправедливістю. Але слухайте дальше,

Щоб в народі школи бути, принятим в середину школу, мусять діти закінчити чотири класи. Однак рускі школи мають правильно одну класу, винятково дві класи. Рускі діти мусять отже, щоб прийти до середньої школи, посещати польські школи, а сі школи лежать часом дуже далеко. Сего ще не досить: Між учительами руских шкіл, в 1913, що не мають іспиту, міжтим коли вивчені руских учительів "зі службових зглідів" висилують в західну Галичину. Вкінці приневолені рускі школи почасті відволювати ся польськими учительами, які навіть по руски не вміють.

Чи се не є зовсім "по польски"? Учительські семінарі так уладжені, що або мусять они бути польськими або польсько рускими. Руских учительських семінарів взагалі немає. Зараз мають Поляки п'ятьдесят середніх шкіл, Русини лише п'ять. І навіть є п'ять можна було оснувати лише в той спосіб, що правительство обійшло рішуче право краєвого сейму. Становиско краєвого сейму в сій справі пояснює ся сам, що в нім сидять десять разів тілько Поляків чим Русинів. А що Галичина має більше Русинів як Поляків, то можна з сего заключати про справедливість виборчого закону і самих виборів.

Оттак вміють поступати також панове Поляки. Не давно, що між ними тілько віртуозів.

(Конец буде.)

## Істория кандидатури о. Ореста Козака.

Другого дня величодні сьвіт проголосували отці духовні в пізній порі ноchi кандидатуру о. Козака на вищині повіті. — Спітаке: Богато було тих отчинів духовних? Два: о. Тофан і о. Тотоескул. Не хотів о. Козак, позажний і тихий чоловік, пожертвувавши ся посміхиску, але горячі запевнення, чудово змальовані політично-стратегічні тяги і прослоби обох загадних пастирів кацапів а нарешті й егоїм слабої людини переломили волю і постановлено кандидатувати.

Із вітвірка на середу писали є два кацапів відозви ї адреси до своїх знаних і підчинених, бігали по кущах-ліхварах, скликали в середу своїх кацапів-дядків і Чайковського і Гайдиш-ля, і почали з проповідниць та по дорозі мов путешествуючі пророки ганити допетерішну працю п. Н. Василька а вихвалювати о. Козака.

Даки: Чайковський, Гайдиш-ель і Александр Маврович а між ними і душастирики Тофан і Тотоескул ходили від хати до хати, ловили людей і, ра-

дили" їм голосувати на о. Козака а самі підписували цидулки.

В неділю перед виборами увихав ся Тотоескул із Чайковським в Путілові між сотками народу як венесамовитий. Але не вдала ся їм їх кириня. Народ послухав своїх щиріх приятелів учительів і зпривівих тих, що рили.

Цікаве те, що в Путілові самім, де о. Козака парафія, де майже всі купці йшли за Козаком — а се тут дуже важне — не всів "жаждущій мандату по-польського" більше здобути голосів як 15 повірх від даних на п. Василька.

В його експозитурі, де о. Тотоескул завідателем, де як Чайковський майже з кождим Гуцулом "кум собі" і держить за жену Гуцулу, де сі оба бігали від хати до хати і робили, що лише може було, дістав п. Василько 5 голосів більше. Се припинати бітій обставині, що в сім селі поруч над'чители найшли ся сьвіті люди як Юрій Торак, його син Микита і другі, котрі боронили своє і народне честі. Та найцікавіше се, що в Плюсці, де живе найзазятіший кацап Тофан, дістав п. Василько 230 а о. Козак аж 3 голоси.

За тих 5 день перед виборами, в котрих забагли кацапи киринники мандату, підписували в кождім селі 50—200 голосів на о. Козака, доки не пізали люди, що їх здурують.

Із стратегічно-політичної сторони була контрагітація така влучна, що побіда вдала ся неабияк.

Честь вам Гуцули і слава. Гуцул.

## Політичний перегляд.

### Нова палата послів.

Результат голосування в цілій Австрії (з винятком Галичини), не богато змінив образ нової палати, який показали дефінітивні результати першого дня голосування. Найсильнішим сторонництвом в новій палаті буде коаліція християнсько-соціальних з німецькими клерикалами, а другою групою по них будуть соціальні демократи. Соціальні демократи мають вже (разом з галицькими) 85 послів, а надіють ся здобути ще пару мандатів. Християнсько-соціальні здобули при тіснішіх виборах менше мандатів ніж надіяли ся. Німецькі поступовці, котрі при першім голосуванні дістали тільки 7 мандатів, тепер здобули 13 нових, та що союзові вільнодумні партії німецьких, котрій в палаті послів має утворити си, дадуть 20 голосів. Менше корисний є результат для німецьких людовців, котрих число не доходить до 30. Не здійснили ся та-кож надії німецьких аграристів і вільних всеніміців. На вский случай надіють ся, що всі ті німецькі партії будуть творити спілку, розпоряджаючу більше ніж 70-ма голосами не-клерикальних німецьких послів. Клерикальний німецький блок буде мати яких 30 голосів більше, ніж бльшок вільнодумній.

Перше голосування було погромом не-соціалістичних партій чеських. Голосоване тісніше, до котрого всі чеські партії ішли разом проти соціальних демократів, скріпило передусім Молодечехів, котрі увійдуть до парламенту в силі 20 до 22 послів. Так само скріпило тісніше голосуване інші партії чеські.

Як під згадом числа мандатів, здобутих при тіснішім голосуванню продиноками сторонництвами,

важливий є результат тіснішого голосування особами, котрим воно принесло побіду. Міністер же лінії! Дершата і міністр торгівлі Форшт вже не потребують подавати ся до демісії, так як се зробив їх товариш Мархет. Провідник Всеїмців, Вольф, також здобув мандат, а його вибір може відбити ся на укладі парламентарних сил тим, що він готов недопустити до коаліції клерикальних сторонництв німецьких противників. Болючим ударом для поступових сторонництв німецьких упадок провідника чеських Німців, дра Епінгера і референта виборчої реформи, дра Лекера. Сatisfакцію мають поступові Німці в упадку антисемітського провідника, дра Шнейдра, котрого виступи були головною причиною скандалів і ординарних борб між вільнодумними а клерикальними Німцями. До нової палати приходять члени старої: Пергельт, Функе, Нітше, Урбан, Гофман Веленгоф, Демель, Гінтер, Ерлер і Ператонер. Се найпоміжніші члени німецьких людовців і поступовців. Бувши міністр торгівлі др. Бернрайтер упав. З провідників чеського народу перейшла при тіснішіх виборах: Крамарж, Страньски і Масарик.

Результат тіснішого голосування лише скріплює вражене результату першого дня вибору. На устах всіх було питання: клерикально-консервативна, чи поступово-демократична більшість буде результатом загального голосування? Тепер вже не може бути о тім бесіди, клерикали змайоризували палату послів, бо противівага знайшла ся в неожидано великій силі соціалістичних демократів. Мимо того нема також надії, щоби неклерикальні партії, поділені на ворожі табори клерикальними і національними антагонізмами, могли утворити стаду більшість парламентарну. Парламентарна більшість буде здається ся, так як і в старім, курільний парламенті, творити ся від слуха до слуха, окремо при кождій важливій справі. Ті сторонництва, котрі утворять більшість при одній справі, стануть против себе при справі другій. І на відворот, вороги при однім питанні, підуть разом при другім. Результатом того стану річ буде, що правительство на дальнє буде у нас найважливішим чинником політичним і буде маневрувати між партіями, укладаючи від слуха до слуха парламентарну більшість.

### Найближча будучість парламенту.

Християнсько-соціальне сторонництво вкупні з клерикалами буде жадати президента палати з своєї партії. Кандидатом їх буде др. Ебенгох. Оба місця місто-президентів будуть поширені Полякам і Чехам. Чехи кандидують колишнього місто-президента дра Зачека. Німецькі вільнодумні партії мали б остатися без заступництва в презідії. Однак в правительствах кругах вже роздумують над креованим місцем для третього віцепрезидента. Соціал-демократи не поставлять як кандидата на віcepрезидентське місце в поміж себе, але мають поприрати послу із 9-ого віденського округа дра барона Гока. — Соціалістичні часописи подають, що посли соціал-демократичні захажають в парламенті з міні газетами виборчих округів. В палаті послів коло соціалістів сидіти муть імовірно рускі послі. — З румунських послів Ончул остане диким (поки що в тім розумінні, що не вступить до румунського клубу в парламенті а виступить з рум. клубу в буковій сеймі). Правдоподібно не буде отже навіть парламентарного румунського клубу.

## Вістки із російської України.

### З'їзд української демократично-радикальної партії.

На сім з'їзді поперед усього порушене питання про зміну назви партії замість теперішньої непопулярної. З'їзд згодив ся, що теперішній називати партії треба змінити на таку, котра більше відповідала би сути програми і була б більше зрозумілою для народу. Пропоновано було назвати партію "українською трудовою партією", а чим з'їзд згодив ся, але поставив передати се питане на обмірковане місцевим громадам з тим, що б остаточно розвязано є справу на слідуючім з'їзді партії. — Що ж до самого програми, то з'їзд згодив ся з думкою комісії, котрій доручено переглянути програму партії, що деякі пункти програми треба зредагувати відповідніше до сьвітогляду партії. В тій частині програми, де говориться про державний лад, відповідні пункти з'їзду уформував так: 1. Російська держава повинна правувати як основними законами, виробленими і ухваленими народами представниками. 2. Загально-державна конституція повинна бути заснована на федеративно-автономічних підвалинах.

Особливо велики дебати викликав той пункт програми, де говориться про федеральну палату, що повинна забезпечити права недержавних націй. Указано було, що федеральна палата в тій формі, яка тепер відома, не дає запевнень для повного забезпечення прав націй. Вважаючи на те, що питане про федеральну палату мало виснено, а з другого боку щоб найти дійсний спосіб забезпечені права націй, з'їзд обрав спеціальну комісію, якій доручив вияснити се питання. В тій частині програми, де говориться про лад на Україні, з'їзд поставив внести пункт, в якім було вказано, що питане про обов'язковість заведення по всіх українських інституціях української мови, як офіційної.

Що до земельної справи, то з'їзд не висів ніяких змін в ті пункти програми, де говориться ся, що: 1. землю користується ся тільки той, хто її власно-

РОБЕРТ: В бюрку, мамо.  
П. ШОЛЬЦ: Ах, так (бере ключі і шукає швидко відповідного ключа).

АВГУСТА: Адже знаєте ключі від бюрка.  
РОБЕРТ: Се з простою ручкою...

П. ШОЛЬЦ: Правда! — Пожди — по...  
РОБЕРТ: Най мама позволить...

П. ШОЛЬЦ: Зараз, зараз. — Сей! — Ах, ні! Я зовсім гейби заголомшена! Не знаю, де моя голова.  
(Дає ключі Роберто): На!

РОБЕРТ (виймає відповідний ключ і дає Фрібому): Маєте. — А най Вам смакують батькові цігари.

ФРІБЕ: Но, що то, то ні! Пречінь панич знає, що наш пан цілий день божий одно цігаро по другій курить. (Хоче сильно задомовити.) Йду вже!  
(Відходить.)

П. ШОЛЬЦ: Воно скоро все ся... Великий Боже, до чого се їде? Тілько вина! Ви найдорожчі, найсильніші цігари! Я кажу, що він себе забав!

РОБЕРТ: В тім напрямі треба кожному лишити повну свободу.

П. БУХНЕР: Як Ви то розумієте?

РОБЕРТ: Зовсім ясне. Треба кожному лишити до волі, як хоче собі урядити та розвеселити житє. Я бодай не позволив нікому зменьшити свою свободу в який небудь спосіб. Навіть уставою і правом! То зрештою цікаве!

П. БУХНЕР: Що?

РОБЕРТ: Чінаве!  
П. БУХНЕР: Чому ж Ви приглядаєте ся мені так бістро? Чи то я може така цікава?

РОБЕРТ: Се залежить... Ви вже кілька день в тім домі між нами і ще не думаете вийти.

АВГУСТА: Що се за говорене?

П. ШОЛЬЦ: Ні, то нині не скінчить ся! (живе розлучив головою).

(Дальше буде.)

РОБЕРТ (трогає звірушеній): Ви дивна жінка!  
ФРІБЕ (входить з пивниці. В лівій руці несе 3 фляшки червоного вина — так, що шийки між пальцями — під лівим раменем фляшка компактна. В правій руці держить ключ від пивниці). Приступаючи до пані

ручно обробляє. 2. Всі землі державні (казенні), удейні, кабінетські (царські), монастирські і церковні повинні безплатно передати у краєвий фонд. — Пункт, в якому говорить ся про перехід до краєвого фонду земель приватних власників, з'їзд уформував так: До того ж фонду повинні бути передані землі поодиноких власників (частно-власільческі) на умовах які вимірювати краєві ради (сойм). З'їзд обміркував також деякі питання що до організації партії і зробив відповідні постанови.

Особливу увагу з'їзд звернув на діяльність української фракції в Думі і постановив: 1. Привітати українську трудову фракцію. 2. Допомагати їй в праці в Думі на користь українського народу, щоб галасом ІІ праці були автономія України, економічне і національне її визволене. За найкрасший спосіб допомогти з'їзд призначив засноване спеціального комітету, якому доручив передавати матеріали думській фракції для тих законопроектів, що стоять на черзі і зачіпають інтереси України. — З приводу статуту автономії України з'їзд постановив впровадити проект "основних положень" автономії України передати на розгляд місцевих громад з тим, щоб після їх узагубувати остаточно затверджені на новому з'їзді і передати українській трудовій фракції для внесення в Думу. Надаючи велику увагу праці для культурно-просвітного розвитку народу, з'їзд постановив, що члені партії повинні поруч з своїми партійними виданнями ширити ті українські газети і журнали, які не суперечать головним пунктам програми партії.

#### Чорносотенці на Україні.

"Союз русского народа", що залив на Україні таким півшим цвітом, починає трохи винути. Мало не в кожному виділі союза проявляється розтрати союзницьких грошей; лінії виписуються із "союзу"; адміністрація, і та же по декуди починає скоса по глядати на "союз": він не справдив тих надій, яких на него так благотворно покладалися. З Одеси пишуть до "Русского Слова": число союзників зменшилося із 20.000 до 2.000. В союзницькому Правлінні розтрачено гроші. — З Славянського пишуть до "Ради": на посвяту союзницького стагу прийшли... три чоловіка і кілька польщаців. Публіка стояла по краях улиць та стрічала союзників съміхом і реготом. — До газети "Пр. Край" пишуть: число "союзників" в с. Каменському, Катер. губ. почало з кождим днем зменшуватися. — З Сімферополя пишуть до "Южного Краю". начальник губернії почувавши, що союзники збирюються вчинити погром, заборонив союзові на Великден робити "хрестний ходъ". Союзники були дуже на се розгнівані, та мусили покоритися.

Однак, се ще рідко траєльеться, щоб поліція йшла напроти "союзу"; здебільшого вона тягне його руку. Константиноградська поліція розшукує тих, що з сестром та съміхом випровадили чорносотенського голову Еільєва. Волинська адміністрація теж з усією силою старається, як би тільки допомогти "союзу" в його "роботі". Земський управа наставає на всьому слухати "союзу". Все що є хотіть трохи путячого, відходить від союзу. В м. Біліках, полт. губернії, правий (то-б то від "союзу") депутат Дубовик на величезному мітингу прилюдно запевняв се, що не тягне руку за панами. Дубовик казав, що він обставати не за різні права для земель, і добивати меть ся землю, волі та амністії. ("Слово").

#### Події в Росії.

##### Земельне питання і уряд.

Торік, як тільки перша Дума заходилася коло земельної справи, уряд не забарвився опублікувати від себе офіційне повідомлене, в якому рішуче заявив, що він від за що в світі не пристане на таку земельну реформу, якої хоче Дума. Дума, як відомо, запротестувала проти урядового оновлення, що сприяло заважливі міністерству, що воно не мало права того робити, бо з того часу, як скликано Думу, урядові не вільно вже поперед Думи виступати з офіційними повідомленнями з приводу тих справ, коло яких працює Дума і складає законопроекти. Сей протест проти неконституційного вчинку міністерства прискорив, як ми знаємо, наглу смерть першої Думи. Затого вже мине третій місяць часу, як скликано другу Думу. За сей час всіли винесли ся позиції, на яких стоять що до земельної справи найголовніші і найдущі партії в Думі, і уряд знову оголосив від себе декларацію, в котрій викладає свою думку про земельну справу. І хоч сі думки стоять знову як столи і торік, в острій суперечці з тим, чого бажає народ і чого допоминаються його представники, але в поведінці міністерства на сей раз є деякі відмінні проти торішнього. Сего року міністерство додержується ся "конституційних" форм і оголосує свою декларацію в самій Думі, а не поза її спиною, оголосує ІІ устави премер-міністра, тим часом як торішню декларацію надруковано навіть без підпису першого міністра, як велить закон. Потім, — торік за міністерською позицією не було ще тих тимчасових земельних законів, які видало міністерство на підставі 87 ст. основних законів за той час, що минув від розслуху першої Думи по день скликання другої. Через се перед заступниками народу в першій Думі з великою лихою могли виступати Стишінський з Гурком, що вважав себе за великого знавця земельного діла, і заявляти від імені уряду, що народ не має ані піди землі. Нарешті, в торішній Думі ка-

детів було найбільше, і через се уряд зінав, що йому доведеться найбільше рахувати ся з тим планом земельної реформи, який складуть кадети. В теперішній же період Думі ріжні нації мають своїх представників. Се також в значній мірі має вагу на становищі міністерства. Уряд, устами премер-міністра, заявив, що він і сам бачить тіж становище селянства; проте на передачу землі селянам прямусом, хочби й за вику, він не пристане. Яким же способом він гадає дономогти хліборобам? Тим, що й сього часу помагав, тобто буде скуновувати землі і перепродувати їх селянам на легких умовах. А що-б хліборобам легше було виплачувати за землю, то казна візьме на себе уплати частини процентів, випустивши напері. Ог і весь план земельної реформи, до якої донеслися ся міністерство.

#### Про змову проти царя в Царському Селі.

Німецька газета "Neue Freie Presse" подає деякі відомості про змову в Царському Селі. Газета вневисне, що змова була проти царя, великого князя та Століпіна. Вивелося се зовсім винадково. Коли донітували про сю змову салдатів у Царському Селі, за якими пильно доглядали, звернув на себе увагу один салдат, що ходженем в Фінляндії, тим, що він програв чимало грошей. І от він призначав ся на допіт, що гроши давали йому терористи за те, що він узяв ся вбити царя. Салдат запевняв, що він, хоч і мав такий замір, але вік не мав сили відважитися. Він благав захистити його від товаришів, що хотять його вбити, і повідомив їх усіх. Опір сюго є ще звістки в газетах "Петерб. Листок" та "Утро Свободы". Петерб. Листок" розповідає сь що про се саме: "Кажуть, що з кількох хвилин перед тим, як цар мав робити "споглядання" молодим салдатам у Царському Селі, якісь салдат призначав ся офіцером, що в него є бомба, яку дали йому революціонери, щоб кинути на царя, коли се почне обходити фронт. Салдат ніби спершу згадав се се зробити, а потім злякав ся, призвав ся і розказав деякі подробиці". Таким способом через сюго салдата і натрапили на стежку тих, що змовились зробити таке лиходійство. Ходить що де кількох вариантів про сю подію. Кажуть що й так, що замах мали зробити за помочию одного вартового, але вівін не зрадив присязи: він дав революціонерам брехливий план царського палацу та неправдиві відомості. І вийшло так, що всіх революціонерів заарештовано саме тоді, як доладу винував ся їх замір. Московська газета "Утро Свободы" вневисне, що по вищих колах у Петербурзі багато та уперто балакають про те, що не тільки революціонери лагодились до замаху, але й праві, чорносотники ї собі збиралися утворити зміну в державі. І ті й другі працювали парізно, зовсім незалежно одні від одніх і останніми днями до замаху найбільше лагодились "праві". Кажуть, що до сюгож чорносотенської справи пристосовано чимало високих осіб, на яких ніколи в съвіті не можна було сего подумати. Одна така особа в самий рищучий час втратила відважність і застридалася. Через се вийшло на діскретні очі замір чорносотників, бо, коли товариші змовника, що були близко, почали вистріляти, вони все зібглисся. Звичайна річ, що се все тільки чутки, на які не можна покладатися. Ходить така чутка, що Століпін дуже стоїть на тому, що-б видати докладне урядове повідомлене про сю подію. У газеті "Петерб. Листок" написано, що в сій справі зроблено в Царському Селі чимало трусів, кількох людей заарештовано і привезено до Петербургу. Газета "Світъ" розповідає ще сь що про се: до змови було пристосовано деякіх осіб, що мають офіційне становище. На чолі стояв учитель одної вищої школи. Останній раз члени сюго революційного товариства збиралися на квартирі в сюго вчителя, в казенному будинку. Сей вчитель відмовляється ся від участі, але на його один змовник сказав, що се "найголовніший". Змовники мали зробити сь як. Частина їх повинна була варобити гвалт у садку Білого палацу: стріляти, галасувати, аби таким способом звернути на себе увагу вартових. Як би се стало, тоді-б друга частина вхопилася у самий палац і зробила те, що намислила. Але де в кого "заговорила совість" — і вони поросказували все чисто, що мали зробити. Такі самі звістки подало і "Нове Время". Провінційні газети умістили в себе звістку, яку подав петербурзький кореспондент заграниці газети "Daily Telegraph". Кореспондент написав, що члени реакційної партії, винеслившись, що Цар Миколай II. та Століпін намагають ся завести в Росії правдиве народоправство, порадились і ухвалили властувати по всій Росії повстання, що присилувати правительство вернутися до давніх порядків. Обрано було 80 таких людей, які повинні були перевезти в жите сей замір. Виявилось, що один член сюгож організації, видатний чиновник, не брав діальної участі, але переховував у себе деякого з членів. Один міністр, який дуже добре знає цього чиновника, казав, що ніколи не можна було сподіватися від його таких учнів. Реакціонери мали виконати свій замір великомінами съвятами. Ось які ріжні ходять чутки про сю таємну подію.

#### НОВИНКИ.

Чернівці, 28. мая 1907.

Кроваві вибори в Городиці. І знов льеться ся кров руских мужиків в Галичині.. Звичайно стояли при таких сумних нагодах два тabori: польський против

нашого. Тепер шалена кацапська агітація звернула мужиків проти "українців", які в Городиці (стрийського від. округа) в вінку гру властиво не входили. В селі тім одержав кацап Давидик 573 г., а Олесницький 70. Мужики гадали, що Давидикові голоси пропали і почали бомбардувати виборчий льокаль і грозити ко-місії, якою головою був припадок "українець" о. Скобельський. Правительствений комісар казав жандармам стріляти і так убіло п'ятьох мужиків (в тім одній жінці) а кілька осіб зранено. Страшну і болочу ю трагедію використовують тепер кацапи і для своїх марніх цілій (хоч певно самі правду знають) торгують мужицю кровю на свій сподіваний засін. "Галичинськ" появив ся в чорних обідках. Здається ся однак, що не найдеться ся нікто, хтоб ім Е. Олесницького вимішував в того рода події спілети, якими тепер воюють кацапи. Замість виступати проти комісара, кацапи воюють в "Українцями" і торгують мужицю смертю. Се така погань, що на ню нема в нас сів!

**Вибір бурмістра в Чернівцях.** Вибір бурмістра міста Чернівців по статутам мав відбутися ся до 8-ох днів по смерті д-ра Райса. Однак зі згладу на вибори до Ради державної відсунено сей вибір на день 28. с. м. Мацівціві неділі, як пішуть тутешні німецькі часописи, відбула ся нарада жідівських радників міста з д-ром Кайндльом, проф. Вольфом, д-ром Франком і т. д., в яким вказують они на конечність спільного мирного пожиття між Жидами і Німцями і заявляють що вони готові подати Жидам руку до мирної роботи з Німцями, коли перші при виборі бурмістра будуть голосувати на барона Фірта. За те німецькі радні при подібних нагодах приміром при виборі першого віцебурмістра, будуть заступатися за жідівські інтереси. В виду сего рішили жідівські радні голосувати на барона Фірта. Першим віце-бурмістром мав стати суд. радн. др. Вайсель-бергер.

**Котюзі по заслузі.** Звісно, що галицькі Жиди в величній мірі мають слабе почуте народної честі і обовязку, як се показує при виборах, де они голосують на Полаків і входить в "Коло польське" як спольщені Жиди. Мимо найбільшого зусилля народних жідівських дінів перенес в міські окрузі Снітин-Заліщики сіоніст др. Бірбам, проти вшехполіка Мойсія, в Станіславові вів сіоніст Брауде головно завдяки презесам кагалу, якими в сих містах є Векслер і Бераль. Сі оба зрадники свого народу були сего понеділка в Чернівцях на біржі. Жідівські національні студенти послугуючися не конче съвіжими літаками урядили демонстрацію проти обох панів презесів. В домі біржі приняті сих панів також дуже нечесно. Поліція мусіла інтервенювати і відпроводила обох презесів на дворець. Котюзі по заслузі.

**Останні проби съпіву в садагурськім "Бояні".** і нараду в сіправах хору скликував не Вадік това-риства, як було подано, але управитель хору пан Буцко.

#### Оповістки, іменовані і т. п.

**Заходом тов. "Жіноча громада" в Чернівцях,** має відбутися ся комерс з концертом дні 8. червня с. р. До співучасні запрошено тов. "Бук. Боян" як з найбільшою готовістю прирекло свою поміч. На засіданні видлу "Жіночої Громади" рішено скликати пробу "Бояна" на суботу, 25. ма. На сім засіданню були присутні пані, які або самі або їх доньки, є заразом членами "Бояна". Новинка була на час подана в "Буковині" і загалом постараєсь ся о повідомлене всіх, значить і членів "Жіночого Хору", про пробу. І щож, в суботу явилися дуже численно музици, майже в комплекти, а пані, навіть виділові "Жіночої Громади" не були ласкаві прийти на пробу... Сподіватися треба, що в друге сего не буде! — Сей.

**З "Бук. Бояна".** Слідуюча і в разі браку жіночого комплекту поспідна проба "Бояна" відбудеться в середу, дні 29. ма. точно о год. 8-ї вечором. — Від виду.

<

**Ціна оголошень** за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К.,  $\frac{1}{2}$  сторони 60 К.,  $\frac{1}{4}$  стор. 40 К.,  $\frac{1}{8}$  сторони 10 К.,  $\frac{1}{16}$  сторони 5 К.,  $\frac{1}{32}$  сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюється після обуму місяця не після малого тексту.

**ОГОЛОШЕНЯ.**

За рубрики: На дісланні і Оголошення редакція не відповідає.

При кількаразових або при річних замовленнях, значний опуст. Дрібні Оголошення малим друком (petit), чисяться по 4 с. від слова. Належитості за анонси марками поштовими не приймаються.

**Заява.**

Я, Константин Серматюк виступив при не-вичайному подразненню дня 9. цвітня с. р. в будинку судовим в Вашківцях в цілком безпідставним закидами проти Дра. К. Богатирца; жа-дуччиєгося отсім закиди ті публично відкликаю.

Звичайні загальні збори каси пож. і щади, для громади І пошешти відбу-дуться в неділю дня 2. червня с. р. о год. 2. попол. в касовім домі з вичайним дневним порядком. — *Старшина.*

Звичайні загальні збори каси пож. і щади, для громади Оршівці відбу-дуться в неділю дня 9. червня 1907 о 3. год. пополудні в касовім домі з та-ким дневним порядком: 1. Отворене зборів. 2. Справоздане старшини і провіре-не рахунку тай білянсу за рік 1906. 3. Вибір старшини доповняючий. 4. Вильо-соване. 3. членів ради надзорчої. 5. Під-вісімене платні для касира. 6. Вільні внесення. — *Старшина.*

Найкраще і вже випробоване средство наревматизму єсть

**NERVOL**

„Назва право забезпечена“ аптекара др. Ю. Францоза

в Тернополі.

Се є відмінне усмирююче средство до натирания против всіх ревматичних болів, простуження, ломаних костей, піз-чий гістці і нервових недуг. Прошу ува-жати на напис „Nervol“ і не прини-мати нікіх „Нервотонів“.

Ціна флякона 30 соп. 10 фляконів (фля-шонок) 8 кор. в оплатою і опакованем. Тисячі листів з поділкою. — Висника 2 рази денно до всіх країв.

В Чернівцях на складі у Шміда і Фонтана.

Певною річкою є, що до

**КАНАДИ або АМЕРИКИ**

найліпше трати переправою

**М. Г. ФРЕЙДБЕРГА в Антверпії,**

бо то є одиноча справедлива, найдешевша дорога до заморських країв! — є то перша переправа, котра узана народом за найліпшу! — Завчасу удавайте ся писемно і посыльте задатки на шіфкарти до

**M. G. Freudberg, Antwerpen**

10. Van Leriusstraat. (BELGIA.)

25 13—20

**Дорожіють всі штучні навози**

від 1. липня 1907, понадто достава буде трудна так для браку навозів, бо фабрики не в силі приготувати потрібну скількість, як і для браку ва-гонів на стачіях желізничних, що з року на рік повторяється. Тільки замо-влення надіслані до

**Спілки для господарства і торговлі в Перемишлі**

найпізніше до 15. червня можуть бути по теперішній ціні і на час доставлені.

Дирекція.

**СТЕФАН ГАЇНА**

в Чернівцях

має великий склад машин рільничих з перво-рядною ремонованою фірми

**УМРАТ і Спілка у ПРАЗІ.**

Склад децимальних ваг, фірми

**ЙОСИФ ФЛЬОРЕНЦ у ВІДНИ.**

Глюстронані цінники висилає, як також ріжні обяснення радо подає.

Доставець ц. к. ради культури краєвої. 119 1—10

**ПОШУКЮ**

до кінематографу в Чернівцях

**спільника**

який має 1500—2000 қорон.

Зголосення в Чернівцях під адресою: С. Горук (Ufer-gasse 25. A.).

110 (3—3)

**СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО**

Чернівці, улиця Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Із

самостійних ч. 4



к. складів

надвірних садів

Рік заложення 1873.

Обувь: Антона Чапека у Відні, Ф. Л. Попера в Хрудимі.

Капелюхи: І. Генрика Іти у Відні, Осипа Шіхлера і Синів в Грацу.

Товари з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і Спілки у Відні.

Найбільший вибір туркаєвих і заграницьких фабрикатів:

Ковнирки і маштети для панів і хлопців. Панчохи і шкарпетки для панів панів і дітей. Хусточки до носа для панів і панів. Курці до подорожі і ташки для панів і панів. Ріжнородні артикули до подорожі. Коци до подорожі.

Убрання для дівчат і дітей.

Жакети для дівчат і дітей. Дамські гальки.

Револьвери, рушниці і всяка амуніція.

Черевики для панів, панів і дітей.

Мешти " " "

Сандалки " " "

Домові черевики для панів, панів і дітей.

Парасольки для панів, панів і дівчат.

Парасолі від дощу для панів, панів і дівчат.

Палички для панів.

Краватки для панів і хлопців.

Красавиці і всяка амуніція.

Шкіряні рукавички для панів, панів і дітей.

Шовкові рукавички для панів, панів і дітей.

Ташки і портмонетки для панів і панів.

Пояски для панів, панів і дітей.

Перфуми і міла.

Щітки до річій, до голови і зубів.

Теніс-Ракети.

Теніс-черевики.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

За редакцію віповідає: Віктор Стройч.

